

**A 2014-2020 közötti időszak Vidékfejlesztési
Tervéhez kapcsolódó
stratégiai környezeti vizsgálat (SKV)**

**2/2005. (I.11.) Korm. rendelet által előírt
a környezeti vizsgálat tematikájára vonatkozó
egyeztetési anyaga**

Készítette: Respect Kft.

Budapest

2014. február 28.

1. A stratégiai környezeti vizsgálat

A vidékfejlesztés tervezéséhez kapcsolódóan az Európai Unió előírja a tervezési dokumentumok stratégiai környezeti vizsgálatát. Az SKV célja, hogy a környezeti szakértők és az érintettek véleményének az előkészítés és a tervezés folyamatába való integrálásának segítségével javítsa a tervezési dokumentumok minőségét, környezeti hatékonyságát és környezeti szempontú konzisztenciáját, azok negatív környezeti hatásainak csökkentése és kiküszöbölése, pozitív környezeti hatásainak növelése és erősítése érdekében.

1.1. A stratégiai környezeti vizsgálat céljai

Cél a 2014-2020 közötti tervezési időszakra készülő, az ország egész területére kiterjedő **Vidékfejlesztési Programhoz** (a továbbiakban: VP) kapcsolódó lehetséges környezeti, fenntarthatósági konfliktusok létének és mértékének azonosítása és javaslatok megfogalmazása konfliktusok megelőzésére, lehetséges feloldására vonatkozóan.

Az SKV célja, hogy

- elősegítse a döntéshozatal hatékonyabbá, átláthatóbbá tételét,
- a környezeti és fenntarthatósági szempontok megjelenítését, integrálását a döntéshozatalba,
- a tervezői döntések szakmai támogatásával és a kapcsolódva a terv elfogadási folyamatának döntéseihez, a döntések, tervek minőségének javítására megfogalmazott javaslatokkal.

A VP tervezéséhez és elfogadásához kapcsolódó SKV sajátossága, hogy egy alapvető környezeti és társadalmi erőforrásokból felépülő környezeti rendszer a vidéki táj életképességének, minőségének és állapotának javítását célozza, ebből következően az SKV egyik lényeges feladata, hogy a környezeti célok megvalósítását táji szinten, táji szemléletben vizsgálja.

1.2. Indokoltság

- (1) A (stratégiai) környezeti vizsgálat készítését a 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet írja elő a VP tekintetében.
- (2) A VP stratégiai környezeti vizsgálatának elkészítése az Európai Unió elvárása is egyben, ennek megfelelően az uniós elvárásoknak is megfelelő SKV készítése szükséges.
- (3) Egyre erősödő elvárás a társadalom részéről a környezeti és fenntarthatósági szempontok megfelelő figyelembevételére a döntéshozatali folyamatokban annak érdekében, hogy társadalmi, környezeti és gazdasági szempontból is körültekintő döntéssel fenntartható módon kezeljük, fejleszthessük a tájat és a természeti erőforrásainkat, mint amilyen a víz és a talaj, illetve különböző ökoszisztémák.

1.3. SKV hozzáadott értéke az VP folyamatához és tartalmához

- (1) AZ SKV környezeti és fenntarthatósági szempontból
 - segít érvényesíteni a különböző környezetpolitikai dokumentumok, stratégiák céljainak integrálását a vidékfejlesztési tervekbe és a végrehajtás, illetve a különböző szintű helyi tervek, programok, projektek tekintetében javaslatokat fogalmaz meg,
 - hozzájárul egy egységes, integrált, költséghatékony, nyilvános, átlátható monitoring és értékelési rendszer kialakításához.

- (2) Az SKV rendszerszemléleti megközelítésével elősegíti az integrált, rendszerszemléletű (holisztikus) vidékfejlesztési tapasztalatokhoz, felhalmozott tudásbázishoz illeszkedve a VP keretében tervezett intézkedések együtthatásának értékelését, figyelembe véve más ágazatok meghatározó intézkedéseit, intézményi kereteit.

2. A Vidékfejlesztési Program környezeti vizsgálatának (VP SKV) tartalmi meghatározása - tematikája

Közérthető összefoglaló.

1. A környezeti értékelés kidolgozási és partnerségi folyamatának ismertetése:

- 1.1. előzmények, különösen a tematika tartalma;
- 1.2. a **tervezési folyamat** más részeihez való kapcsolódása, mint a Partnerségi Megállapodás, operatív programok és az ex-ante értékelés;
- 1.3. a környezeti értékelés készítése során tett **javaslatok figyelembevétele és hatása** a Vidékfejlesztési Program (VP) alakulására;
- 1.4. a környezet védelméért **felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása**, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;
- 1.5. a környezeti értékelés készítéséhez **felhasznált adatok** forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.

2. A Vidékfejlesztési Program (VP) és a kidolgozásokor vizsgált változatok (a továbbiakban: változatok) rövid ismertetése:

- 2.1. a VP céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket;
- 2.2. a VP összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal (2014-20 időszak programjai és VP megvalósításával összefüggő tervek, programok pl. NFFS, OVG);
- 2.3. a változatok közötti választás indokai (amennyiben a tervezés során változatok kialakításra kerülnek), a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása;
- 2.4. a VP tervezési és végrehajtási intézményi kereteinek áttekintése

3. A VP megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

- 3.1. a *fenntarthatósági értékrend, kritériumrendszer* meghatározása, illetve a hazai (általános gazdasági-társadalmi programok, stratégiák, fenntarthatósági, terület- és vidékfejlesztési, környezetvédelmi célok, klímaváltozás és egyéb, a VP szempontjából fontos programok, stratégiák) és EU-s (általános közösségi célrendszer, Magyarországra vonatkozó elvárások, bizonyos környezeti elemek szempontjából kiemelt célkitűzések) *környezetpolitikai célok* azonosítása;
- 3.2. a VP céljainak összevetése fenntarthatósági, környezet- és természetvédelmi célokkal, fenntarthatósági kritériumokkal;
- 3.3. a VP céljainak egymás közti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból;
- 3.4. a **jelenlegi környezeti helyzet** releváns, a VP-vel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;
 - 3.4.1. a hatásterület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a VP megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol,
 - 3.4.2. a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása,
 - 3.4.3. környezetvédelmi érdekek érvényesítésének főbb akadályai, ezzel kapcsolatos konfliktusok összefoglalása,
 - 3.4.4. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a VP nem valósulna meg;
- 3.5. a VP megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

- 3.5.1. **természeti erőforrás közvetlen igénybevételét** vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik,
- 3.5.2. olyan **társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki**, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak (különösen azok, amelyek
- olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek,
 - olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy ha kumulatív hatások léphetnek fel);
- 3.6. A VP megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:
- 3.6.1. jól azonosítható **környezet igénybevétel vagy terhelés** esetén különös tekintettel:
- 3.6.1.1. a **környezeti elemekre** (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),
- 3.6.1.2. a **környezeti elemek rendszereire**, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,
- 3.6.1.3. a **Natura 2000 területek állapotára** és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá
- 3.6.1.4. az előbbi hatások következtében az **érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében** - különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználat feltételeiben - várhatóan fellépő változásokra;
- 3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:
- 3.6.2.1. **új környezeti konfliktusok, problémák** megjelenésére, meglévők felerősödésére,
- 3.6.2.2. **környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód** lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására,
- 3.6.2.3. a **helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől**, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására,
- 3.6.2.4. olyan **helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok** gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak,
- 3.6.2.5. a **természeti erőforrások megújulásának korlátozására**,
- 3.6.2.6. a **nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára** vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására;
- 3.7. A VP intézményi és jogalkotási keretének környezeti és fenntarthatósági szempontú értékelése
- 3.8. A környezeti következmények alapján a VP és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása.

4. A VP környezeti hatásosságának értékelése és a várható negatív hatások elkerülését célzó javaslatok

A VP megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a VP-ben szereplő

intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

5. A VP-vel összefüggésben megvalósuló vagy egyéb tervekre vonatkozó javaslatok

Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a VP által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

6. Monitoring, értékelési és a megvalósítása során szükséges intézményi kapacitásokra, kompetenciákra és intézkedésekre vonatkozó javaslatok

A VP megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra tekintettel a VP-ben szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok megfogalmazása a monitoring rendszer kialakítására, a környezeti és fenntarthatósági indikátorok kialakítására, valamint egyéb a program megvalósítása során szükséges intézkedésekre, intézményi kapacitásra, kompetenciákra vonatkozóan.

3. A Vidékfejlesztési Program környezeti vizsgálatának (VP SKV) folyamata és módszertana

A VP SKV módszertana és folyamata során figyelembe kell venni azt a tényt, hogy amikor az SKV folyamata elindul 2014 januárjában, akkor a VP tervezés már a lezáráshoz közeledik.

Az SKV készítése során összefoglalóan bemutatjuk és értékeljük a környezet aktuális állapotát, az azonosított kulcsfontosságú környezeti elemekre és környezeti, fenntarthatósági folyamatokra, illetve a meghatározó hatótényezőkre és mögöttük fellelhető okokra, hajtóerőkre összpontosítva. A rendelkezésre álló kutatások, elemzések eredményeire építve a különböző környezeti elemekkel, rendszerekkel és folyamatokkal kapcsolatos tendenciákat azonosítjuk a környezeti állapotra vonatkozóan. Megvizsgáljuk, hogy milyen jelenlegi beavatkozások, és folyamatok figyelhetők meg, érzékelhetők; mögöttük milyen hajtóerők vannak, mely hajtóerőkhöz, terhelésekhez, állapotváltozásokhoz, és hatásokhoz kapcsolódnak a tervezett beavatkozások, és milyen hatást válthatnak ki. Kiemelt figyelmet fordítunk a rendszerszemléletű megközelítésre, a különböző környezeti elemek és rendszerek közötti kapcsolatokra, érzékenységre, az ökoszisztémák állapotára, szolgáltatásaira és a táji, a tájat, mint egységet kezelő szemléletű területi megközelítésre.

A politikai, intézményi és jogalkotási keret elemzése, valamint az érdekeltek, megkérdezése, bevonása, részvétele alapján azonosítjuk azokat a legfontosabb környezeti szempontokat, amelyeket az SKV jelentésbe be kell építeni, kiemelt figyelemmel a Program és a környezet közötti legfontosabb interakciókat. Különös figyelmet kell fordítani az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel (beleértve a genetikai, élőhelyi és táji sokféleséggel illetve az ehhez kapcsolódó helyi tudás sokszínűségével) kapcsolatos kérdésekre. Tekintettel a megelőző időszakok értékelési eredményeire és a nyilvánosság bevonása során felmerülő szempontokra újabb szempontok megjelenhetnek és egyes szempontok jelentősége felértékelődhet.

A fentiek szerint megszerzett információk az SKV jelentéshez szükséges környezeti kiindulási helyzet hatókörében a hat VP prioritások mentén összegyűjtésre és elemzésre:

1. Prioritás: A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőszetben és a vidéki térségekben
2. Prioritás: A gazdaságok életképességének és versenyképességének fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa és valamennyi régió esetében, az innovatív mezőgazdasági technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás elősegítése

3. Prioritás: Az élelmiszerláncok szervezése, ideértve a mezőgazdasági termékek feldolgozását és értékesítését, állatjólét, kockázatkezelés a mezőgazdaság terén történő előmozdítása
4. Prioritás: A mezőgazdasággal és az erdőszettel kapcsolatos ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása
5. Prioritás: Az erőforrás-hatékonyság előmozdítása, valamint a karbonszegény és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszeripari és az erdőszeti ágazatban
6. Prioritás: A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben

Vizsgálataink alapját azok az adatforrások képezik, amelyek az SKV vizsgálati témaköreivel összefüggésben végzett kutatások és értékelések eredményeit tartalmazzák. Ilyen adatforrások például az MTA Ökológiai Kutatóközpont Ökológiai és Botanikai Intézet, a KSH, az AKI, az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, a SOTE Magatartástudományi Intézet, az OEFI, az ÁNTSZ Környezet-egészségügyi Intézet publikált adatai, illetve a különböző nemzeti stratégiák adatai, mint az NFFS, NÉS, Nemzeti Vízstratégia és Országos Vízyűjtő Gazdálkodási Terv, az NKP4 és a Nemzeti Vidékstratégia, illetve ezen dokumentumok készítése során készült SKV-k.

3.1. A hatások azonosítása és értékelésének tervezett módszere

A hatások azonosítását és értékelését egyrészt az egyes célok, prioritások és összefüggések elemzésével kezdjük, ahol megadott **célok irányultságát, követésének várható következményeit vizsgáljuk** a meghatározásra kerülő (alapvetően a korábbi SKV-k, így a 2012-ben készült Nemzeti Vidékstratégia SKV-ban is alkalmazott) **környezeti és fenntarthatósági alapelvek érvényesülése** tekintetében. Másrészt a tervezett intézkedések hatását, együtthatását elemezzük a **DPSIR módszertanon alapuló, a RESPECT Kft munkatársai által kialakított (lásd UMVP SKV, 2006; NFFS SKV 2007) SÉMA értékelő modell szerint**, tekintettel a **környezeti stratégiai dokumentumok** céljainak érvényesülésének vizsgálatára.

A tervezett célok, beavatkozások, elvárt eredmények tekintetében azonosítjuk és értékeljük azokat a várható hatásokat, tendenciákat, amelyek (előnyösen vagy hátrányosan) érinthetik a Program eredményességét, hatékonyságát és fenntarthatóságát. E tényezők között figyelembe vesszük más ágazatok vagy politikák várható hatásait is. Az értékelés során olyan környezetvédelmi, fenntarthatósági kérdésekkel foglalkozunk, amelyekre az értékelt Program potenciálisan kitérhet. Azt is vizsgáljuk, hogy a Program megfelelő választ ad-e a lehetőségekre és korlátokra, figyelembe véve az érintettek, érdekelték álláspontját és aggályait. Ezek jelentőségét jellemzőikkel (pl. tartam, valószínűség, nagyságrend, enyhíthetőség, visszafordíthatóság), továbbá a környezet érzékenységével összhangban határozzuk meg.

A jelentős hatásokat az alábbi szempontok figyelembevételével vizsgáljuk:

- az érdekelték álláspontja és aggályai,
- adott esetben a határon átnyúló és nemzetközi hatásokkal való összhang,
- a társadalmi-gazdasági következmények (különösen a kiszolgáltatott csoportok vagy etnikai kisebbségek esetén),
- megfelelés a környezetvédelmi szabályoknak vagy normáknak,
- összhang a környezetvédelmi célkitűzésekkel és szakpolitikákkal, és
- a fenntartható fejlődést érintő kihatásaik.

Módszertani megközelítés alapjai

A program környezeti vizsgálata során a fenntarthatóság megfelelő súlyú figyelembevételére törekedünk. Az általunk alkalmazott módszertani megközelítés alapjai a *hazai SKV készítés gyakorlatára* és a *szakmai útmutatók előírásaira* épülnek.

Előzetes vizsgálati szempontok

A következő pontokban bemutatjuk azokat a vizsgálati szempontokat, amelyek a VP stratégiai környezeti vizsgálatának alapját képezik. A vizsgálat szempontrendszerének megállapítása többek között az alábbi Európai Unióban és hazánkban jogi kereteket jelentő, vagy szakmailag iránymutató dokumentumok alapján történt.

- 2000/60/EK az Európai Unió Víz Keretirányelve
- 2/2005 (I.11.) Korm. rendelet egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról
- Climate Change and the EU Water Policy, Including Climate Change in River Basin Planning, Support to the CIS working group on Climate change and Water, December 2007
- Az Európai Unió és Magyarország fenntartható fejlődésre vonatkozó megújított stratégiája
- A Fenntartható Fejlődés Stratégia Műhelymunkáinak Összefoglalója, 2005 Fenntartható Fejlődés Stratégia
- Gyulai Iván, Egyes tervek és programok környezeti vizsgálatának fenntarthatósági szempontjai, 2007 (Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítván), illetve a Fenntartható Fejlődés tanulmánya (2012)
- Respect Kft. munkatársai és szakmai partnerei által kialakított fenntarthatósági szempontrendszer
- További olyan alapelvek, amelyek a fejlett világ környezetvédelmi gyakorlatában meghonosodtak, mint például: jó kormányzás, a felelősség, az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozatal, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés területén, kiszámíthatóság a finanszírozásban és a szabályozásban, számon kérhetőség, világos célok és mérhető teljesítmények, partnerség, szubszidiaritás, adicionalitás.

A fentiek alapján két témakörben három vizsgálati szempontcsoportot alakítottunk ki, amelyek a következők:

Környezeti szempontok

1. A jó környezetminőséggel kapcsolatos célkitűzések vizsgálati szempontjai

A környezeti szempontok érvényesítésének alapfeltételét, vagy keretét képező fenntarthatósági szempontok

2. Az integrált vidékfejlesztés megközelítésével és az általános rendszerszemlélet érvényesítésével kapcsolatos elvárások vizsgálati szempontjai
3. A társadalmi igazságossággal, irányítási rendszerrel kapcsolatos célkitűzések vizsgálati szempontjai

A következőkben foglaljuk össze előzetesen a vizsgálati szempontrendszer – vizsgálat során alkalmazott – elveit és szempontjait.

A jó környezetminőséggel kapcsolatos célkitűzések vizsgálati szempontjai

A SKV szabályozásáról szóló jogszabályok szűken értelmezett környezeti értékelési szempontjait foglaltuk össze és egészítettük ki az alábbi szempontcsoportban, figyelembe véve az EMVA környezeti célkitűzéseit is.

SKV célok – megfelel a terv az alábbi elvárásoknak?	Értékelési szempontok – a tervezett intézkedések...?)
1. Mozaikos környezeti alkalmazkodás elősegítése <i>Elvárás: A környezeti rendszerek adottságainak megfelelő, a környezeti adottságokhoz illeszkedő hasznosítás. A sokféleség</i>	Ökoszisztéma szolgáltatások fenntartása, fejlesztése 1. Az intézkedések tervezése során mennyiben vették figyelembe a helyi ökológiai adottságokat? 2. Foglalkozik-e terv a terv által befolyásolt egyéb ökoszisztémák szolgáltatásainak feltárásával? 3. Értékeli-e a terv a jelenlegi természeti erőforrások, ökoszisztéma szolgáltatások használatának ütemét a lehetőségek függvényében?

<p><i>megőrzése, sokféleségre épülő rendszer stabilitási szempontjainak kielégítése.</i></p>	<p>4. Hogyan változik a természeti tőke, ökoszisztéma szolgáltatások köre a program együttes hatására?</p> <p>5. Vizsgálja-e a terv a helyi erőforrásokból, ökoszisztéma szolgáltatásokból származó jelenlegi hasznok részarányát?</p> <p>6. Vizsgálja-e a terv a helyi erőforrásokban, ökoszisztéma szolgáltatásokban rejlő potenciálokat?</p> <p>7. Van-e a tervben olyan intézkedés, amely a fenntartható erőforrás-használattal, az ökoszisztéma szolgáltatásokkal kapcsolatos ismereteket, kutatást, technológiai fejlesztést segíti elő?</p> <p>Vízhasználatot meghatározó termelői struktúrák és fogyasztói mintázatok</p> <p>1. Megvizsgálta-e a terv a jelenlegi termelői struktúra környezeti hatásait a környezet állapot, természeti erőforrások, és térszerkezet vonatkozásában?</p> <p>2. Vizsgálja-e a terv a kialakítandó termelői struktúra környezeti hatásait?</p> <p>3. Vizsgálta-e a terv a meglévő fogyasztói mintázatok környezeti hatásait?</p> <p>4. Vizsgálja-e a terv a fogyasztói mintázat átalakulásának, motiváló, irányító (driving force) tényezőit és környezeti hatásait?</p> <p>5. Tartalmaz-e intézkedéseket a tényleges erőforrás-szükséglethez igazodó környezeti erőforrás-használat és a takarékoság erősítése érdekében?</p> <p>Környezeti alkalmazkodásra épülő szerves kultúra megőrzése, fejlesztése</p> <p>1. Meghatároz-e a terv olyan kulturális változásokat, amelyek a környezet jobbításához vezethetnek?</p> <p>2. Vizsgálja-e a terv a szerves kultúra meglétének fokát (pl. a helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak)?</p> <p>3. Van-e a tervben olyan intézkedés, amely a helyi szerves kultúra megőrzését igyekszik előmozdítani?</p> <p>4. Vizsgálja-e, hogy a terv/program hogyan befolyásolja a szerves kultúra alakulását?</p> <p>5. Az intézkedések következtében várható-e a helyi szerves kultúrák sérülése, leépülése?</p>
<p>2. Környezetterhelés, állapotváltozás, rehabilitáció.</p> <p><i>Elvárás: A terv intézkedései csökkentsék a környezeti terhelések jelenlegi mértékét.</i></p>	<p>Az emberek egészségi állapotának és társadalmi, gazdasági helyzetének védelme, javítása</p> <p>1. Az intézkedések mennyiben járulnak hozzá az egészséges ivóvíz biztosításához?</p> <p>2. Javítják-e a tervezett intézkedések a rekreációs, gyógyulási lehetőségek feltételeit?</p> <p>3. Az intézkedések biztosítják-e a felszíni és felszín alatti vizek emberi egészséggel kapcsolatos minőségi és mennyiségi jellemzőire vonatkozó közérthető információszolgáltatást? Illetve biztosítják-e a hozzá tartozó felkészítést, szükséges feltételek biztosítását, amely az információk értelmezését segítik?</p> <p>4. Biztosítják-e a vizek kártételének megelőzésére való felkészülést és a kártételek elleni védelmet?</p> <p>Biológiai sokféleség, élővilág megőrzése</p> <p>1. Foglalkozik-e a terv azzal, hogy az ökológiai tényezőket és ennek következtében az élőhelyeket milyen területeken és milyen mértékben változtatják meg?</p> <p>2. Meghatározták-e, hogy mely védett területek, élőhelyek kötődnek erősen a megfelelő vízellátáshoz, mely élőhelyek számára lényegi meghatározó ökológiai tényező a víz, és a hozzájuk kapcsolódó védelmi célokat?</p> <p>3. Vizsgálták-e a természetes élőhelyek koherenciájának változását? Megelőzik-e az élőhelyek feldarabolódását?</p> <p>4. Vizsgálták-e az ökológiai hálózatra vonatkozó hatásokat?</p> <p>5. Kimutatták-e az intézkedésekhez kapcsolódóan a biológiai sokféleségre, élővilágra, élőhelyekre gyakorolt változások, hatások mértékét?</p> <p>6. Csökkentik-e a tervezett intézkedések az özönnövények terjedését és hatását?</p> <p>7. Ki terjednek-e az intézkedések a megfelelő mezőgazdasági, területgazdálkodási gyakorlat fejlesztésére?</p> <p>8. Meghatározták-e a védett, illetve Natura 2000 jelölő fajokat, élőhelyeket és a hozzájuk kapcsolódó védelmi célokat?</p> <p>9. Milyen hatással vannak az intézkedések a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megmaradására, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének?</p> <p>Talajt érő hatások</p> <p>1. Az intézkedések csökkentik-e az eróziót?</p> <p>2. Az intézkedések figyelembe veszik-e a talaj víztároló kapacitását, szerepét a víz visszatartásban?</p> <p>3. Az intézkedések elősegítik-e a leromlott, szennyezett területek rehabilitációját?</p> <p>4. Elősegítik-e az intézkedések a jó talajgazdálkodási gyakorlatot?</p> <p>5. Elősegítik-e a termőtalaj ésszerű, környezeti adottságokhoz igazodó használatát az árvíz és belvízkárok megelőzése érdekében?</p> <p>Társzerkezet, területhasználat</p> <p>1. Az intézkedések védik, illetve szükség esetén javítják a tájvédelmi területek állapotát?</p> <p>2. Az intézkedések védik, illetve szükség esetén javítják, helyreállítják a táj jellegzetes vonásait, értékeit (tájkarakter), szerkezetét?</p> <p>3. Vizsgálták-e a térszerkezetben bekövetkező változásokat az egyes terület-felhasználási módok szerint?</p> <p>4. Van-e a tervnek olyan eleme, amely kiküszöböli az esetleges negatív térszerkezeti változásokat?</p>

	<p>Épített környezet, kulturális örökség Biztosítja-e a terv az intézkedések által érintett területekhez kapcsolódó kulturális, építészeti, régészeti örökség védelmét, megőrzését és fejlesztését?</p> <p>Vízgazdálkodási infrastruktúra</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tápanyag- és szervesanyag terhelések csökkentését célzó intézkedések 2. Egyéb szennyezések csökkentését célzó intézkedések 3. Vízfolyások és állóvizek hidromorfológiai állapotát javító intézkedések 4. Fenntartható vízhasználatok megvalósítása, a vizek mennyiségi állapotának javítása 5. Megfelelő ivóvízminőséget biztosító intézkedések 6. Vizes élőhelyekre és védett területekre vonatkozó egyedi intézkedések 7. Átfogó intézkedések a vízi környezeti problémák megoldására
<p>3. Klímaváltozáshoz való alkalmazkodás és a veszélyek megelőzése, elkerülése, mérséklése <i>Elvárás: A terv tartalmazzon intézkedéseket a klímaváltozás hatásainak mérséklésére és a hatásokhoz való alkalmazkodás tekintetében</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terveznek-e intézkedéseket a tervben a klímaváltozás hatásainak mérséklésére és a hatásokhoz való alkalmazkodás tekintetében? 2. Csökkentik-e a kőzösségek és környezetük klímaváltozással kapcsolatos sérülékenységét, sebezhetőségét? 3. Elősegítik-e az intézkedések az aszály kezelésére való felkészülést megfelelő mezőgazdasági, területhasználati gyakorlat kialakításával, illetve vízkormányzással, víz visszatartással? 4. A tervezett intézkedések megvalósítása és végrehajtása során csökkentik-e az üvegházhatású gázok kibocsátását? 5. Az energiahatékonyságának növelése alapvető szempont-e intézkedések kialakítása során? 6. A takarékos vízhasználatra való felkészülés és feltételrendszerének biztosítása része a tervnek? 7. A klímaváltozás által a védett területeket érintő hatások kezelésére terveznek-e intézkedéseket?
<p>4. A környezettudatos, felelős értékrend fejlesztése</p> <p><i>Elvárás: A terv pozitív módon hasson az érintettek értékrendjére, erősítse a környezeti tudat és rendszerszemlélet fejlődését, elősegítendő a világot szektorokra és ismerethalmazokra bontó szemlélet helyett a környezet és a fejlődés összefüggő ügyeinek integrált kezelését elősegítő szemlélet érvényesítését.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vizsgálta-e a terv az érintettek környezeti tudatosságát? 2. Vizsgálta-e a terv az érintettek környezeti tudatosságára vonatkozó hatásait? 3. Tartalmaz-e a terv olyan elemeket, pl. képzés, nyilvánosság, stb., amelyek az érintettek környezeti tudatának fejlesztését célozzák? 4. Van-e a terv környezeti hatásait mérő, értékelő rendszer, amely biztosítja az érintettek számára a visszacsatolást? 5. A terv intézkedései és azok eredményei környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek javításához vezetnek-e? 6. Van-e a tervnek a holisztikus szemléletmódra, rendszerszemléletre való neveléssel kapcsolatban intézkedési terve a különböző intézményi, társadalmi szereplőkre vonatkozóan?

A integrált vidékfejlesztés megközelítésével és az általános rendszerszemlélet érvényesítésével kapcsolatos elvárások vizsgálati szempontjai

A Program készítése és végrehajtása során alapvető elvárás a térségi, táji megközelítés és bizonyos fokú integrált szemlélet alkalmazása. Az ENSZ megrendelésére készült Millennium Ecosystem Assessment¹ által felvázolt irányítási és tervezési modellek közül integrált térségi, regionális vízgyűjtőszintű tervezés bizonyult a leghatásosabbnak az ökoszisztéma szolgáltatások hosszú távú megőrzése, kezelése és a fenntarthatóság biztosítása szempontjából.

Az alábbi szempontok a vidékfejlesztés integrált és rendszerszemléletű megközelítésének értékeléséhez nyújtanak keretet.

SKV célok – megfelel a terv az alábbi elvárásoknak?	Értékelési szempontok – a terv vagy a tervezett intézkedés...?)
<p>1. A terv belső összhangjának biztosítása</p> <p><i>Elvárás: A tervben feltárt probléma kezelésére olyan választ, célt és eszközt kell találni, amely úgy képes az</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Van-e a tervben ok-okozati elemzés, ún. probléma-fa vagy problémaháló, s erre választ adó célfa? 2. Feltárta-e a terv a problémaháléhoz tartozó ismeret és készség-struktúrát, meghatározta-e az ismereti és készség hiányokat, vagy csak a meglévő ismeretekre, információkra épít? 3. Meghatározza-e a feltárt problémák jelentőségének rangsorát? 4. Meghatároz-e, ha igen áttekinthető szempontok alapján prioritásokat az intézkedések tekintetében? 4. Vizsgálta-e az ésszerűen kialakítható változatok körét?

¹ Lásd: www.millenniumassessment.org

<p><i>adott problémát kezelni, hogy ne legyen ellentétes hatású más célkitűzések teljesülésével.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 5. Az okok és célok összhangban vannak-e, van-e minden feltárt jelentős vízgazdálkodási problémára válasz? 6. A célok és eszközök összhangban vannak-e, az eszközök elvezetnek-e célok megvalósulásához, a jelzett problémák megoldásához? 7. A terv/program által tervezett célok /eszközök /generált projektek erősítik, vagy gyengítik egymást? 8. A terv a társadalmi és környezeti problémák létrejöttének megelőzését, vagy a problémák kezelését részesíti előnyben? 9. A terv által javasolt megoldások mennyiben vonatkoznak az okokra, és mennyiben az okozatokra? 10. A tervezett intézkedések hatásainak és más kapcsolódó tervekben foglalt intézkedések hatásainak vizsgálata
<p>2. A terv külső összhangjának biztosítása</p> <p><i>Elvárás: A terv kezelje egy rendszerben a fejlesztés és a környezet ügyét, azaz teremtsen összhangot, a fejlesztést meghatározó, más ágazati programokkal.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kihat-e a terv más ágazati tervekre? 2. Gyakorol-e hatást más ágazati tervek fenntarthatósági és környezeti tartalmára, kapcsolatrendszerére? 3. Figyelembe veszi-e a terv más tervek, programok pozitív és negatív hatásait, együttműködését? 3. Figyelembe vette-e a terv tervezési területének külső kapcsolatait, s az azok gyakorolt hatásait? 4. Okoznak-e területi átléteket a tervezett intézkedések? 5. Figyelembe veszi-e a terv a szomszédos országok vízgyűjtő-gazdálkodási terveit, foglalkozik-e a tervek összehangolásával? 8. Tartalmaz-e a terv olyan intézkedést, amelynek során, a szektorokon túlmutató intézményrendszert hoz létre, azaz vannak-e a tervnek új javaslatai a megelőző, ágazati intézkedések szabályozók és intézmények leváltására?
<p>3. Rendszerszemlélet érvényesítése</p> <p><i>Elvárás: A negatív és pozitív visszacsatolási folyamatok és beavatkozási pontok azonosítása, és a legcélravezetőbb intézkedések kiválasztása. Elérhetetlen célok és felesleges finanszírozás elkerülése.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vizsgálja-e a terv a meglévő gazdasági-társadalmi-környezeti folyamatok összekapcsoltságát? 2. Azonosítja-e a terv a különböző típusú negatív és pozitív visszacsatolási köröket, rendszerdinamikai archetipusokat, beavatkozási pontokat a megfelelő intézkedések kiválasztása érdekében? 3. Foglalkozik-e a terv az öngerjesztő, kedvezőtlen folyamatok (pozitív körök) elkerülésével? 4. A folyamatok összekapcsoltsága csökkenti-e a keletkező hulladékok, szennyvíz, szennyezés mennyiségét?

A társadalmi igazságossággal, irányítási rendszerrel kapcsolatos célkitűzések vizsgálati szempontjai

A tervezés és a megvalósítás során is jelentős szerepet játszik a kialakított vagy létező irányítási rendszer és az intézkedésekért felelősséggel tartozó intézmények, illetve az egyéb módon érintettek viszonyrendszere. A következő SKV által vizsgált szempontok abban segíthetik a tervezés és a végrehajtás egészéért, vagy részfeladatokért felelős szereplőit, hogy minél kiszámíthatóbbá, áttekinthetőbbé, hatékonyabbá lehessen tenni a VP tervezését és végrehajtását. Az alábbi szempontok érvényesítése a terv megvalósítását és eredményességét segítik.

SKV célok – megfelel a terv az alábbi elvárásoknak?	Értékelési szempontok – a terv vagy a tervezett intézkedés...?)
<p>1. Jó kormányzás és irányítás biztosítása</p> <p><i>Elvárás: A VP tervezése és hozzá kapcsolódó végrehajtás, intézményi működés során, biztosítani kell, illetve elő kell segíteni az átláthatóságot, jogkövetést, korrupció mentességet, szubszidiaritást, információhoz való hozzáférést, részvételt, hatékonyságot, koherenciát, állampolgársági felelősséget, elszámoltathatóságot.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kik készítették a tervet? (helyi, nem helyi szakértők, együttműködés) 2. Kiket hallgattak meg a terv készítése közben, meghallgatták-e az érintetteket, felkészítették-e a résztvevőket a tervezési folyamatra? 3. Feltárta és bemutatta-e a terv a különböző szereplők érdekviszonyainak változását, s a változásból következő konfliktusokat? 5. Megosztották-e a rendelkezésre álló információkat az érintettekkel? 6. Biztosították-e a döntéshozatal átláthatóságát, az érintettek véleményének megfontolását/beépítését a tervbe? 7. Biztosítja-e a terv a végrehajtás során az érintett felelősök döntés-előkészítésben, döntéshozatalban való részvételét? 8. Biztosítja-e a terv megvalósulása közben az információ átadást, a végrehajtásban való részvételt, a végrehajtás átláthatóságát és ellenőrizhetőségét, az elszámoltathatóságot? 9. Vizsgálta-e a terv a vízgazdálkodáshoz kapcsolódó intézményi feladatkörök, felelősség és felkészültség kérdéskörét, elősegíti-e e tekintetben az összehangoltságot, intézményfejlesztést? 10. Az intézkedések és a terv egészének hatásainak integrált monitoringja, időszakos értékelése és az értékelési eredmények visszacsatolása része-e a tervnek? 11. Erősíti-e a terv a jogbiztonságot, jogérvényesítést és a jogkövetést?

	12. Vizsgálja-e a terv az érintettek megelégedettségét az intézkedések megvalósulása kapcsán?
<p>2. A természeti erőforrásokhoz való hozzáférés biztosítása</p> <p><i>Elvárás: Az erőforrásokból való részesedés kereteinek meghatározása. A helyi szinten kezelhető erőforrások, vízkészlet és más környezeti adottságok használata elsősorban a helyi közösségek hasznát szolgálja, az erőforrásokkal természetes kapcsolatban állók elsőbbségét biztosítja.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vizsgálta-e a terv a természeti erőforrások allokációjának jelenlegi rendszerét? 2. Vizsgálta-e a terv a jelenlegi természeti erőforrás allokáció társadalmi kihatásait? 3. Vizsgálta-e a terv a természeti erőforrások allokációjának társadalmi hatásai következtében létrejövő környezeti hatásokat? 4. Megváltoztatja-e illetve hatással van-e a terv a jelenlegi erőforrás allokációra? 5. Segíti-e a terv az erőforrásokkal természetes kapcsolatban állók elsőbbségének érvényesülését? 6. A környezethez való hozzáférés biztosítását és javítását elősegítik-e a terv intézkedései? 7. A tervben szereplő intézkedések javítják-e az egészséges ivóvízhez való hozzáférést?
<p>3. Szolidaritáson alapuló közös teherviselés</p> <p><i>Elvárás: A terv biztosítja, hogy egyik társadalmi csoport, érdekcsoport vagy egyén ne tudja a terheket másra áthárítani.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Foglalkozott-e a terv azzal, hogy megvalósulása esetén milyen negatív externáliák keletkeznek? 2. Megváltoztatja-e a terv, hatással van-e a terv a környezeti terhekben való részesedés elosztásának jelenlegi módjára? 3. Megvizsgálta-e a terv, hogy kik lesznek a program megvalósításának a teherviselői, és milyen terheket fognak elviselni? 4. Megvizsgálta-e a terv, hogy kik lesznek a teherviselők, hogyan oszlik el a teher? 5. Van-e intézkedés a negatív externáliák csökkentésére, az externáliák átháríthatóságának megszüntetésére? 3. Megvizsgálta-e a terv, hogy a felhasznált víz, mint természeti erőforrás használnak kik és milyen mértékben fognak osztozni? 5. Vizsgálta-e a terv a különböző társadalmi rétegek szociális helyzetének elmozdulását a terv végrehajtása során?

A jelentőség meghatározása a vizsgálat számára

Az előző pontokban bemutatott szempontok a fenntarthatóság legfontosabb értékeire épülnek, így azokat elvárásként fogalmazzuk meg a tervvel szemben. A vizsgálat arra terjed ki, hogy a felsorolt elvárásoknak a terv mennyiben felel meg, a tervezés és a döntéshozatal során milyen mértékben vették figyelembe az elvárásokat. Ennek értékelésére az alábbi 5 kategóriát alkalmazzuk:

- 2 pont, amennyiben az elvárás a tervben teljesül
- 1 pont, amennyiben az elvárás a tervben megjelenik, de nem teljesül, teljesíteni kell
- 0 pont, amennyiben az elvárással a terv nem foglalkozik, az elvárást meg kell jeleníteni
- -1 pont, amennyiben az elvárás teljesítését a terv közvetetten veszélyezteti
- -2 pont, amennyiben az elvárás teljesítését a terv közvetlenül veszélyezteti

A vizsgálat javaslatainak megalapozását szolgálják azok az elvárások, amelyekkel a tervezési, döntéshozatali folyamat, vagy a terv nem foglalkozik, vagy nem teljesülnek, illetve felhívjuk a figyelmet az elvárásokkal ellentétes tervezési, döntéshozatali és tartalmi elemekre. Az értékelést követően listázzuk az elvárásokat teljesülésük szerint.

SKV célok – megfelel a terv az alábbi elvárásoknak?	-2	-1	0	1	2
A jó környezetminőséggel kapcsolatos célkitűzések					
<i>Mozaikos környezeti alkalmazkodás elősegítése (stabilitás, sokféleség, interakciók megóvása, társadalmi folyamatok illesztése)</i>					
Ökoszisztéma szolgáltatások fenntartása, fejlesztése					
Vízhasználatot meghatározó termelői struktúrák és fogyasztói mintázatok					
Környezeti alkalmazkodásra épülő szerves kultúra megőrzése, fejlesztése					
Környezetterhelés, állapotváltozás, visszahatás az eltartó-képességre					
Az emberek egészségi állapotának és társadalmi, gazdasági helyzetének védelme, javítása					

Biológiai sokféleség, élővilág megőrzése					
Tájszerkezet, területhasználat					
Talajt, termőföldet érő hatások					
Víz mennyiségi és minőségi védelmét érintő hatások					
Épített környezet, kulturális örökség					
Klímaváltozáshoz való alkalmazkodás és a veszélyek megelőzése, elkerülése, mérséklése					
A környezettudatos, felelős értékrend fejlesztése					
A társadalmi igazságossággal, irányítási rendszerrel kapcsolatos célkitűzések					
Jó kormányzás és irányítás biztosítása					
A természeti erőforrásokhoz való hozzáférés biztosítása					
Szolidaritáson alapuló közös teherviselés					
A vidékfejlesztés integrált megközelítésével és az általános rendszerszemlélet érvényesítésével kapcsolatos elvárások vizsgálati szempontjai					
A terv belső összhangjának biztosítása					
A terv külső összhangjának biztosítása					
Rendszerszemlélet érvényesítése					

4. A Vidékfejlesztési Program környezeti vizsgálatának (VP SKV) partnerségi, nyilvánossági terve

A 2/2005 (I.11.) Korm. rendelet (Rendelet) előírásai szerint a stratégiai környezeti vizsgálat és környezeti szempontú értékelések folyamata során több lépésben szükséges egyeztetni. A rendeletben foglaltak és a nemzetközi gyakorlat értelmezése szerint az SKV-ban a konzultációs, egyeztetési folyamatok kezelésének három érdekelti köre különböztethető meg:

1. **A VP tervezői és a SKV végzői közti partneri, együttműködési folyamatok:** a VP tervezése során elkészülő tervezési dokumentumok és tervezési, illetve a végrehajtási folyamatok, vizsgálatát, környezeti fenntarthatósági szempontú értékelését és iterációs egyeztetési folyamatát tartalmazza, amelynek kulcsszereplői az SKV csoport szakértői és a VP tervezését végzők és a tervezésben érintett intézmények szakértői, döntéshozói.
2. A 2/2005. Korm. rendelet által előírt kötelezően bevonandó **közigazgatási szervezetekkel való partnerség folyamata**, amely közvetlen megkeresésen alapul, ugyanakkor kiegészül internetes tájékoztatással is, így a www.kormany.hu oldalon a dokumentumokat és a véleményeket a VP készítői és az SKV végzői mellett a társadalmi partnerség képviselői is nyomon követhetik.
3. A **legszélesebb körű partnerség az SKV folyamatában részben internet-alapú megközelítéssel kezelhető, főként az érintett társadalmi partnerek önállóságára építve (tájékoztatás, véleményformálás stb.), valamint az SKV jelentések az VP SKV Fórum keretében és az érdekcsoportok, érintettek képviselői számára szervezett országos egyeztetéseken kerülnek megvitatásra.**

Megjegyezzük, hogy a fenti folyamatok támogatására az SKV szakértői csoport létrehozza a **VP SKV Kerekasztal**, amelyre meghívást kapnak a civil szervezetek képviselői mellett a legfontosabb érdeképviseletek és érintett csoportok is képviselői is.

A VP megvalósításából származóan országhatáron áterjedő jelentős, káros környezeti hatások jelenlegi információink alapján nem várhatók.

4.1. Tervezői és a döntéshozói kör

A VP tervezői és a SKV végzői közti partneri, együttműködési folyamatok: a VP tervezése során készülő tervezési dokumentumok és tervezési, illetve a végrehajtási folyamatok vizsgálatát, környezeti fenntarthatósági szempontú értékelését és többszörös oda-visszacsatoláson alapuló, dokumentált egyeztetési folyamatát tartalmazza, amelynek kulcsszereplői az SKV csoport szakértői, a VP tervezését végzők, valamint a tervezésben érintett intézmények szakértői és döntéshozói.

A bemutatott a tervezési folyamatra vonatkozó vizsgálatot követően határozhatók meg azok a pontok, amikor az SKV szakértői a tervezésben részvevő szakértőkkel illetve döntéshozókkal írásban vagy személyesen információt kell, hogy cseréljenek. Ezen informális és formális találkozók, vagy írott anyagok cseréje pontosan dokumentálásra kerül a partnerség egyéb szintjeihez hasonlóan, alapvetően az alábbi információk kerülnek rögzítésre:

- Partnerek megnevezése
- Időpont
- Információcsere jellege (írott, személyes)
- Milyen dokumentum cseréje, illetve mely szakaszban történt az információ vagy dokumentum csere
- Tartalmi elemek megjelölése
- Figyelembe vételre került-e

4.2. Környezet védelméért felelős közigazgatási szervek

Szélesebb körű partnerség a 2/2005. Korm. rendelet 3. mellékletében felsorolt, kötelezően bevonandó közigazgatási szervezetekkel való partnerség folyamata. A beküldött véleményekről összesítés készül, amelyeket a www.kormany.hu oldalon a VP készítői és az SKV végzői mellett, a társadalmi és regionális partnerség képviselői is nyomon követhetnek.

Az **Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség** (továbbiakban Főfelügyelőség) és az **Országos Tisztifőorvosi Hivatal** szerepe különösen jelentős, hiszen ezek a szervek az SKV átfogó témaköréiért felelős hatóságok. A környezet védelméért felelős szervek, így számukra - különösen a Főfelügyelőség számára - rendkívül lényeges, hogy már a folyamat kezdetén áttekintéssel bírjon az SKV várható lépéseiről és a részvételi feladatokról.

4.3. Érintett személyek és társadalmi csoportok

A legszélesebb körű partnerség az SKV folyamatában Internetre és csoportos konzultációkra épül, kapcsolódva lehetőleg a VP társadalmi partnerségi folyamatához. Az elkészülő SKV tematika és SKV jelentés egyrészt az erre a célra létrehozásra kerülő **VP SKV Kerekasztal ülésein** (várhatóan 3 alkalommal 2014. március és június között), és a **VP SKV társadalmi partnerségi folyamatában**, a különböző érdekcsoportok és érintettek képviselői számára tervezett országos egyeztetéseken kerülnek megvitatásra (várhatóan 2014. májusában).

A **VP SKV társadalmi partnerségi folyamatában** közvetlen megszólítás útján bevonásra kerülő csoportok VP Partnerségi szervezetei mellett az alábbiak:

- MNVH elnöksége, tanácsa és regisztrált tagjai
- UMVP Monitoring Bizottság tagszervezetei
- A VP végrehajtásában érintett állami, gazdálkodói, civil és önkormányzati szervezetek és érdekcsoportokat képviselő szervezetek (több mint 200 szervezet közvetlen tájékoztatása elektronikus levél útján)

Sajtóközlemény az értékelési dokumentum nyilvánosságra hozatalakor, a VM közreműködésével országos napilapban megjelenő hirdetés.

Az SKV tematika és jelentés - hasonlóan a VP társadalmi konzultációs anyagokhoz - a www.kormany.hu oldalon kerülnek megjelenítésre, ahol az azokkal kapcsolatos vélemények megfogalmazására és nyomon követésére lesz lehetőség, 2014.03.10 és 04.10 között a tematikát érintően, illetve 2014.05.10- és 06.10. között az SKV jelentés tervezetét követően.

Összefoglalva a tájékoztatási és konzultációs lehetőségeket a nyilvánossággal és az államigazgatási szervekkel az alábbi részvételi lehetőségek állnak rendelkezésre:

- Tematika egyeztetése a környezetvédelméért felelős szervekkel és a nyilvánosság számára véleményezési lehetőség biztosítása (30 nap)
- A környezeti értékelési dokumentum szakmai és társadalmi egyeztetése (30 nap)
 - A környezetvédelméért felelős szervek véleményének kikérése (írásban)
 - Az SKV tervezetének beterjesztése az Országos Környezetvédelmi Tanács elé
 - Nyitott partnerségi műhelytalálkozók tervek szerint: 1 budapesti és 4 vidéki helyszínen
 - VP SKV Kerekasztal 3 alkalommal megvitatja az aktuális SKV dokumentumokat
 - A környezeti értékelési dokumentum írásos véleményezése – 30 nap áll rendelkezésre bárki számára

A beérkező véleményeket megvitatja az SKV Kerekasztal, és figyelembe veszi az SKV szakértői csoport az SKV jelentés készítése és véglegesítése során.

A környezeti vizsgálat lebonyolításában részt vevő személyek:

Tervezők részéről:

Szabó Mátyás	vezető tervező NAKVI
Hódi Ágota	osztályvezető NAKVI
Molnár Dániel	SKV felelős VM

Szakértői csoport részéről:

Fülöp Gyula	agrarmérnök, szaktanácsadási szakmérnök, agrár-környezetvédelmi szakmérnök
Dr. Gyulai Iván	ökológus, fenntarthatósági szakértő
Horváth Anna	tájépítész
Dr. Kollányi László	tájépítész
Szabó Balázs	agrarmérnök humánökológus
Dr. Szilvácsku Zsolt	tájépítész jogász IAIA hatásvizsgálati szakértő